

ЗАКОН
О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА О ВАЗДУШНОМ
САОБРАЋАЈУ ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ И ВЛАДЕ СЈЕДИЊЕНИХ АМЕРИЧКИХ
ДРЖАВА

Члан 1.

Потврђује се Споразум о ваздушном саобраћају између Владе Републике Србије и Владе Сједињених Америчких Држава, сачињен 29. маја 2015. године, у Београду, у оригиналу на српском и енглеском језику.

Члан 2.

Текст Споразума о ваздушном саобраћају између Владе Републике Србије и Владе Сједињених Америчких Држава у оригиналу на српском језику гласи:

СПОРАЗУМ О ВАЗДУШНОМ САОБРАЋАЈУ
ИЗМЕЋУ
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
И
ВЛАДЕ СЈЕДИЊЕНИХ АМЕРИЧКИХ ДРЖАВА

Влада Републике Србије и Влада Сједињених Америчких Држава (у даљем тексту: стране уговорнице);

У жељи да унапреде међународни ваздухопловни систем, који се заснива на тржишном надметању авио-превозилаца, уз минимално посредовање и уређивање од стране влада;

У жељи да олакшају проширење могућности међународног ваздушног саобраћаја;

У жељи да омогуће авио-превозиоцима да путницима и шпедитерима понуде различите могућности за пружање услуга по најнижим ценама, које нису дискриминаторске и не представљају злоупотребу доминантног положаја, као и у жељи да подстакну саме авио-превозиоце да развију и примене нове и конкурентне цене;

У жељи да осигурају највиши степен безбедности и обезбеђивања у међународном ваздушном саобраћају и поново изражавајући озбиљну забринутост поводом претњи уперених против обезбеђивања ваздухоплова, чиме се доводи у опасност безбедност лица или имовине, неповољно утиче на обављање ваздушног саобраћаја и нарушава поверење јавности у безбедност цивилног ваздухопловства; и

Будући да су потписнице Конвенције о међународном цивилном ваздухопловству, отворене за потписивање у Чикагу 7. децембра 1944. године;

Договориле су се о следећем:

Члан 1.

Дефиниције

За потребе овог споразума, осим ако другачије није наведено, израз:

1. „органи надлежни за ваздушни саобраћај” означава, за Републику Србију, Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије, а за Сједињене Америчке Државе, Министарство саобраћаја, или орган који преузме надлежности овог министарства и свако лице или агенцију, овлашћену да обавља функције које сада обавља наведени орган;

2. „Споразум” означава овај споразум, његове Анексе, и све измене Споразума и Анекса;

3. „ваздушни саобраћај” означава јавни превоз путника, пртљага, робе и поште ваздухопловом, одвојено или у комбинацији, који се обавља уз надокнаду или најам;

4. „Конвенција” означава Конвенцију о међународном цивилном ваздухопловству, отворену за потписивање у Чикагу 7. децембра 1944. године, и укључује:

а) сваку измену, која је ступила на снагу сходно члану 94 (а) Конвенције, а ратификовале су је обе стране уговорнице; и

б) сваки Анекс или сваку његову измену, усвојену према члану 90. Конвенције, ако је тај Анекс или измена, у било ком периоду, на снази за обе стране уговорнице;

5. „одређени авио-превозилац” означава авио-превозиоца, који је одређен и овлашћен у складу са чланом 3. овог споразума;

6. „укупни трошкови” означавају трошкове за пружене услуге, плус оправдане накнаде за административне потребе;

7. „међународни ваздушни саобраћај” означава саобраћај који се одвија кроз ваздушни простор изнад територија више од једне државе;

8. „цена” означава сваку цену превоза, износ или накнаду за превоз путника (и њиховог пртљага) и/или робе (искључујући пошту) у ваздушном саобраћају, коју наплаћују авио-превозиоци, укључујући и агенте, као и услове према којима се одређује применљивост цене превоза, износа или накнаде;

9. „заустављање у некомерцијалне сврхе” означава свако слетање које нема за циљ укрцавање или искрцавање путника, пртљага, робе и/или поште у ваздушном саобраћају;

10. „територија” означава копнена подручја, унутрашње воде и територијалне воде под законитом јурисдикцијом и управом стране уговорнице; и

11. „накнаде корисника” означава накнаде које су уведене авио-превозиоцима за коришћење аеродрома, средстава за ваздушну пловидбу, или средства или услуга за обезбеђивање у ваздухопловству, укључујући и остала средства и услуге с тим у вези.

Члан 2.

Давање права

1. Свака страна уговорница даје другој страни уговорници следећа права за обављање међународног ваздушног саобраћаја од стране авио-превозилаца друге стране уговорнице:

а) право да лете преко територије њене државе без слетања;

б) право да слећу на територију њене државе у некомерцијалне сврхе; и

в) остала прва утврђена овим споразумом.

2. Подразумева се да овај члан не даје право одређеном авио-превозиоцу или авио-превозиоцима једне стране уговорнице да, на територији друге стране уговорнице, укрцавају путнике, њихов пртљаг, робу или пошту који се превозе уз накнаду и чије је одредиште неко друго место на територији те друге стране уговорнице.

Члан 3.

Одређивање и издавање дозвола

1. Свака страна уговорница има право да по сопственој жељи одреди број авио-превозилаца за обављање међународног ваздушног саобраћаја у

складу са овим споразумом, као и да повуче или измени обавештења о одређењу. Обавештења о одређењу се достављају другој страни уговорници дипломатским путем, у писаној форми и у њима се наводи да ли је авио-превозилац овлашћен да обавља врсту ваздушног саобраћаја утврђену у Анексу I или у Анексу II, или у оба.

2. По пријему обавештења о одређењу, као и захтева одређеног авио-превозиоца, у форми и на начин који је предвиђен за дозволе за обављање саобраћаја и техничке дозволе, органи надлежни за ваздушни саобраћај друге стране уговорнице издају одговарајуће дозволе уз минимално процедурално одлагање, под условом да:

а. већинско власништво и стварна контрола над тим авио-превозиоцем припадају (1) страни уговорници која одређује авио-превозиоца или њеним држављанима, или и једнима и другима; или (2) у случају авио-превозилаца које је одредила Република Србија, припадају држави чланици ЕУ или држављанима те државе или тих држава, или и једнима и другима, док год је САД-ЕУ споразум о ваздушном саобраћају, потписан 25. и 30. априла 2007. године, са изменама и допунама, на снази или се привремено примењује.

б. авио-превозилац јесте авио-превозилац стране уговорнице према члану 1, тачка 5. Споразума;

в. је одређени авио-превозилац оспособљен да испуњава услове прописане у складу са законима и прописима које страна уговорница, која разматра захтев или захтеве, уобичајено примењује за обављање међународног ваздушног саобраћаја; и

г. страна уговорница која одређује авио-превозиоца одржава и спроводи стандарде наведене у чл. 6. и 7. Споразума.

Члан 4.

Повлачење дозвола

1. Једна или друга страна уговорница може да повуче, суспендује или ограничи дозволе за обављање саобраћаја или техничке дозволе авио-превозиоцу кога је одредила друга страна уговорница, у случају да:

а. већинско власништво и стварна контрола над тим авио-превозиоцем не припадају (1) страни уговорници која одређује авио-превозиоца, држављанима те стране уговорнице, или и једнима и другима; или (2) у случају авио-превозилаца које је одредила Република Србија, не припадају држави чланици ЕУ, држављанима те државе или тих држава, или и једнима и другима, док год је САД-ЕУ споразум о ваздушном саобраћају, потписан 25. и 30. априла 2007. године, са изменама и допунама, на снази или се привремено примењује.

б. авио-превозилац није авио-превозилац стране уговорнице према члану 1, тачка 5. Споразума;

в. се авио-превозилац не придржава закона и прописа наведених у члану 5. (Примена закона) овог споразума; или

г. друга страна уговорница не одржава и не спроводи стандарде наведене у члану 6. (Ваздухопловна безбедност) овог споразума.

2. Уколико предузимање непосредних мера није потребно у циљу даљег спречавања кршења одредаба из става 1. тач. в) и г) овог члана, права утврђена овим чланом се примењују тек након консултација са другом страном уговорницом.

3. Овим чланом се не ограничавају права једне или друге стране уговорнице да суспендује, повуче, ограничи или услови дозволе за обављање ваздушног саобраћаја или техничке дозволе авио-превозиоцу или авио-превозиоцима друге стране уговорнице, у складу са одредбама члана 7. овог споразума.

Члан 5.

Примена закона

1. Приликом уласка на територију, боравка и одласка са територије једне стране уговорнице, авио-превозиоци друге стране уговорнице придржавају се закона и прописа те стране уговорнице, који се односе на коришћење и навигацију ваздухоплова.

2. Приликом уласка на територију, боравка или одласка са територије једне стране уговорнице, закони и прописи те стране уговорнице, који се односе на улазак на њену територију или одлазак са њене територије путника, посаде или робе на ваздухоплову, (укључујући прописе који се односе на улазак, царињење, обезбеђивање у ваздухопловству, иселјење, пасоше, царину и карантин, или ако се ради о пошти, поштанске прописе), поштују се од стране или у име путника, посаде или робе авио-превозилаца друге стране уговорнице.

Члан 6.

Ваздухопловна безбедност

1. Свака страна уговорница признаје као важеће потврде о пловидбености, потврде о оспособљености и дозволе које је издала или признала важећим друга страна уговорница, а које су и даље на снази, за потребе обављања ваздушног саобраћаја предвиђеног овим споразумом, под условом да су захтеви за издавање уверења или дозвола бар једнаки минималним стандардима који могу бити утврђени у складу са Конвенцијом. Свака страна уговорница може, међутим, да одбије да призна као важеће, за летове изнад своје територије, потврде о оспособљености и дозволе које је њеним држављанима издала, или признала друга страна уговорница.

2. Једна или друга страна уговорница може да затражи консултације о стандардима безбедности које спроводи друга страна уговорница, а који се односе на ваздухопловне уређаје, посаде и обављање саобраћаја од стране одређених авио-превозилаца. Ако после консултација, једна страна уговорница закључи да друга страна уговорница не одржава и не спроводи ефикасно стандарде и захтеве безбедности у овим областима, који су бар једнаки минималним стандардима који могу бити утврђени у складу са Конвенцијом, друга страна уговорница бива обавештена о тим закључцима и корацима које се сматрају потребним за усклађивање са тим минималним стандардима и предузима одговарајућу корективну меру. Свака страна уговорница задржава право да обустави, повуче или ограничи дозволу за обављање саобраћаја или техничку дозволу авио-превозиоцу или авио-превозиоцима које је одредила друга страна уговорница, у случају да друга страна уговорница не предузме одговарајућу корективну меру у разумном временском периоду.

Члан 7.

Обезбеђивање у ваздухопловству

1. У складу са њиховим правима и обавезама према међународном праву, стране уговорнице поново потврђују да њихова међусобна обавеза да

обезбеђују цивилно ваздухопловство од незаконитих радњи представља саставни део овог споразума. Без ограничења њихових права и обавеза према међународном праву, стране уговорнице посебно поступају у складу са одредбама Конвенције о кривичним делима и неким другим актима извршеним у ваздухоплову, сачињене у Токију 14. септембра 1963. године, Конвенције о сузбијању незаконите отмице ваздухоплова, сачињене у Хагу 16. децембра 1970. године, Конвенције о сузбијању незаконитих аката уперених против безбедности цивилног ваздухопловства, сачињене у Монтреалу 23. септембра 1971. године и Протокола о сузбијању незаконитих аката насиља на аеродромима који служе међународном цивилном ваздухопловству, којим се допуњује Конвенција о сузбијању незаконитих аката уперених против безбедности цивилног ваздухопловства, сачињеног у Монтреалу 24. фебруара 1988. године.

2. Стране уговорнице, на захтев, пружају једна другој сву потребну помоћ ради спречавања незаконитих отмица цивилних ваздухоплова и других незаконитих радњи уперених против безбедности тих ваздухоплова, њихових путника и посада, аеродрома и уређаја за ваздушну пловидбу и било које друге претње уперене против обезбеђивања у цивилном ваздухопловству.

3. Стране уговорнице, у међусобним односима, поступају у складу са стандардима обезбеђивања у ваздухопловству и одговарајућим препорученим праксама које је утврдила Међународна организација цивилног ваздухопловства у Анексима уз Конвенцију; оне захтевају да корисници ваздухоплова у њиховом регистру, корисници ваздухоплова чије је главно седиште или стално боравиште на њиховој територији, као и корисници аеродрома на њиховој територији, поступају у складу са одредбама о обезбеђивању у ваздухопловству.

4. Свака страна уговорница је сагласна да поштује одредбе о обезбеђивању у ваздухопловству, које друга страна уговорница захтева за улазак на територију, за време боравка или одласка са територије државе те друге стране уговорнице и да примењују адекватне мере за заштиту ваздухоплова и преглед путника, посаде и њиховог ручног пртљага, као и робе и залиха ваздухоплова, пре и за време укрцавања или утовара. Свака страна уговорница позитивно разматра сваки захтев друге стране уговорнице за примену оправданих специјалних мера обезбеђивања због одређене претње.

5. У случају појаве неког инцидента или претње инцидентом незаконите отмице цивилног ваздухоплова, или других незаконитих радњи уперених против безбедности путника, посаде, ваздухоплова, аеродрома или уређаја за ваздушну пловидбу, стране уговорнице помажу једна другој олакшавањем комуникације и другим одговарајућим мерама намењеним за брзо и безбедно окончање инцидента или претње.

6. У случају када једна страна уговорница оправдано сматра да се друга страна уговорница не придржава одредаба о обезбеђивању у ваздухопловству из овог члана, органи надлежни за ваздушни саобраћај те стране уговорнице могу захтевати хитне консултације са органима надлежним за ваздушни саобраћај друге стране уговорнице. Ако се у року од 15 дана након подношења захтева не постигне задовољавајући договор, стварају се основе за обуставу, повлачење, ограничење или условљавање дозволе за обављање саобраћаја и техничких дозвола одређеном авио-превозиоцу или авио-превозиоцима те друге стране уговорнице. У хитном случају, једна страна уговорница може предузети привремене мере пре истека периода од 15 дана.

Члан 8.

Комерцијалне могућности

1. Авио-превозиоци сваке стране уговорнице имају право да отворе представништва на територији друге стране уговорнице, у циљу унапређења ваздушног саобраћаја и продаје услуге превоза.

2. Одређени авио-превозиоци сваке стране уговорнице, у складу са законима и прописима друге стране уговорнице који се односе на улазак, боравак и запошљавање, имају право да доведу и запосле на територији те друге стране уговорнице руководеће, продајно, техничко, оперативно и друго стручно особље, потребно за обављање ваздушног саобраћаја.

3. Сваки одређени авио-превозилац има право да самостално обавља земаљско опслуживање свог ваздухоплова на територији друге стране уговорнице („самоопслуживање”), или да, по сопственом нахођењу, изабере неког од агената, за пружање услуга те врсте, у потпуности или делимично. Та права подлежу само физичким ограничењима која проистичу из безбедносне ситуације на аеродрому. Ако та ситуација онемогућава самоопслуживање, земаљско опслуживање ваздухоплова је доступно свим авио-превозиоцима под једнаким условима; накнаде се одређују на основу трошкова за пружене услуге и свака таква услуга одговара врсти и квалитету услуга које би биле пружене да постоји могућност самоопслуживања.

4. Авио-превозиоци страна уговорница могу да продају путне карте на територији друге стране уговорнице директно и, по нахођењу авио-превозиоца, преко својих агената, осим у случају када је то другачије предвиђено прописима о ванредном чартер ваздушном саобраћају државе у којој ванредни чартер саобраћај отпочиње, а који се односе на заштиту новчаних средстава путника и права путника на отказивање лета и повраћај средстава. Сваки авио-превозилац има право да продаје те путне карте, а свако лице може слободно да их купи у званичној валути те територије, или у осталим слободно конвертибилним валутама.

5. Сваки авио-превозилац има право да, на захтев, конвертује и пренесе у своју државу локално остварен вишак прихода. Конверзија и пренос се дозвољавају без икаквих ограничења или опорезивања саме трансакције, по званичном курсу за текуће трансакције и преносе на дан када авио-превозилац поднесе иницијални захтев за пренос средстава.

6. Авио-превозиоци страна уговорница имају право да, на територији друге стране уговорнице, плаћају локалне трошкове, укључујући и куповину горива, у локалној валути. Авио-превозиоци страна уговорница могу, по сопственом нахођењу, да плаћају трошкове остварене на територији друге стране уговорнице и у слободно конвертибилним валутама, у складу са националним монетарним прописима.

7. Приликом обављања или одржавања одобреног саобраћаја на уговореним линијама, сваки одређени авио-превозилац једне стране уговорнице може да склапа маркетиншке договоре о сарадњи, као што су „blocked-space”, подела кода или споразуми о изнајмљивању ваздухоплова, са:

- а) авио-превозиоцем или авио-превозиоцима једне или друге стране уговорнице;
- б) авио-превозиоцем или авио-превозиоцима треће државе; и
- в) пружаоцем превозних услуга копненим путем из било које државе;

под условом да све стране у споразуму (i) поседују одговарајућа одобрења и (ii) испуњавају услове који се обично захтевају таквим договорима.

8. Без обзира на све остале одредбе овог споразума, авио-превозиоци и посредни пружаоци услуга превоза робе обе стране уговорнице имају право да, у вези са обављањем међународног ваздушног саобраћаја, без ограничења користе све видове превоза робе копненим путем за или из сваког места на територијама страна уговорница или трећих држава, укључујући и превоз до аеродрома или са аеродрома са царинским олакшицама и укључујући, где је то могуће, право на превоз робе из царинског магацина, сходно важећим законима и прописима. Такву робу, било да се превози копненим путем или ваздушним путем, прегледају царински органи на аеродрому и има право на олакшице. Авио-превозиоци могу сами да врше превоз копненим путем или да га обављају у договору са другим превозиоцима, укључујући и превоз копненим путем који обезбеђују други авио-превозиоци или посредни пружаоци услуга превоза робе у ваздушном саобраћају. Овај интермодални тип превоза роба може да се обавља појединачно, по комбинованој цени за превоз ваздушним и копненим путем, под условом да шпедитери нису доведени у заблуду поводом чињеница о таквој врсти превоза.

Члан 9.

Царинске дажбине и накнаде

1. По доласку на територију једне стране уговорнице, ваздухоплов којим се обавља међународни ваздушни саобраћај од стране одређених авио-превозилаца друге стране уговорнице, редовна опрема ваздухоплова, опрема на земљи, гориво, мазива, потрошне техничке залихе, резервни делови (укључујући моторе), залихе на ваздухоплову (укључујући и, али не ограничавајући се на храну, безалкохолне и алкохолне напитке, дуван и друге производе који су намењени за продају или снабдевање путника током лета у ограниченим количинама) и други предмети намењени искључиво за коришћење или опслуживање ваздухоплова који обављају међународни ваздушни саобраћај, ослобађају се, на бази реципроцитета, свих увозних ограничења, такса на власништво и пореза на капитал, царинских дажбина, акциза и сличних накнада које су (а) уведене од стране националних власти, и (б) нису засноване на трошку за пружене услуге, под условом да опрема и залихе остану на ваздухоплову.

2. Од такса, пореза, накнада и дажбина наведених у ставу 1. овог члана, осим накнада које су базиране на трошку за пружену услугу, на основу реципроцитета, ослобађају се и:

а) залихе ваздухоплова унете на територију једне стране уговорнице или набављене на територији те стране уговорнице, уз разумна ограничења, а намењене за коришћење на ваздухоплову у одласку друге стране уговорнице којим се обавља међународни ваздушни саобраћај, чак и када ове залихе треба да се искористе на делу путовања које се обавља изнад територије стране уговорнице на којој су унете на ваздухоплов;

б) земаљска опрема и резервни делови (укључујући моторе) унети на територију једне стране уговорнице ради сервисирања, одржавања или поправке ваздухоплова, који за обављање међународног ваздушног саобраћаја користи авио-превозилац друге стране уговорнице;

в) гориво, мазива и потрошне техничке залихе, унети на територију једне стране уговорнице или набављени на територији те стране уговорнице ради коришћења на ваздухоплову, који за обављање међународног ваздушног саобраћаја користи авио-превозилац друге стране уговорнице, чак и када ове

залихе треба да се искористе на делу путовања које се обавља изнад територије стране уговорнице на којој су унете на ваздухоплов; и

г) промотивни и рекламни материјали унети на територију једне стране уговорнице или набављени на територији те стране уговорнице, уз разумна ограничења, ради коришћења на ваздухоплову у одласку који за обављање међународног ваздушног саобраћаја користи авио-превозилац друге стране уговорнице, чак и када ове залихе треба да се искористе на делу путовања које се обавља изнад територије стране уговорнице на којој су унете на ваздухоплов.

3. Може се захтевати да се опрема и залихе, наведени у ст. 1. и 2. овог члана, држе под надзором или контролом одговарајућих органа.

4. Изузећа предвиђена овим чланом се, такође, примењују у случајевима када су одређени авио-превозиоци једне стране уговорнице склопили споразуме са другим авио-превозиоцем, којем друга страна уговорница даје слична изузећа о зајму или преносу предмета наведених у ст. 1. и 2. овог члана на територију друге стране уговорнице.

Члан 10.

Накнаде корисника

1. Накнаде корисника, које могу да буду уведене од стране надлежних органа или тела за одређивање накнада сваке стране уговорнице авио-превозиоцима друге стране уговорнице, су праведне, оправдане, нису неоправдано дискриминаторске и правично су расподељене међу категоријама корисника. У сваком случају, све накнаде корисника авио-превозиоцима друге стране уговорнице одређују се према условима који нису мање погодни од најпогоднијих услова који су доступни било ком другом авио-превозиоцу, у време када су накнаде утврђене.

2. Накнаде корисника које су уведене авио-превозиоцима друге стране уговорнице могу да одражавају, али не и да превазилазе, укупни трошак надлежних органа или тела за одређивање накнада који се односе на обезбеђење одговарајућег аеродрома, аеродромског окружења, ваздушне пловидбе, уређаја за ваздухопловну безбедност и услуга на аеродрому или у оквиру аеродромског система. Овакве накнаде могу да обухватају и оправдани повраћај новчаних средстава, након амортизације. Уређаји и услуге, за чије се коришћење наплаћују накнаде, биће пружени на ефикасним и економски заснованим основама.

3. Свака страна уговорница подстиче консултације између надлежних органа или тела за одређивање накнада на својој територији и авио-превозилаца који користе услуге и уређаје и подстиче надлежне органе или тела за одређивање накнаде и авио-превозиоце на размену информација које могу бити потребне за тачну процену оправданости накнада, у складу са принципима изнетим у ст. 1. и 2. овог члана. Свака страна уговорница подстиче органе надлежне за одређивање накнада да корисницима доставе разумљиво обавештење о сваком предлогу нове накнаде за кориснике, како би се корисницима омогућило да изнесу своја гледишта пре него што се изврше измене накнада.

4. Ниједна страна уговорница се, приликом спровођења процедура за решавање спорова, предузетих сходно члану 15, не сматра одговорном за кршење одредаба овог члана, осим ако (а) она не изврши процену накнаде или поступка који су предмет незадовољства друге стране уговорнице у разумном временском року; или ако (б) након процене не предузме све што је у њеној

моћи да промени било коју накнаду или поступак који није у складу са овим чланом.

Члан 11.

Правична конкуренција

1. Свака страна уговорница дозвољава правичну и подједнаку могућност одређеним авио-превозиоцима страна уговорница за надметање приликом обављања међународног ваздушног саобраћаја, утврђеног овим споразумом.

2. Свака страна уговорница дозвољава сваком одређеном авио-превозиоцу да одреди фреквенцију и капацитет међународног ваздушног саобраћаја, које он нуди на основу комерцијалних услова на тржишту. Сходно овом праву, ниједна страна уговорница неће једнострано ограничавати обим саобраћаја, фреквенцију или редовност услуга, или врсту, односно врсте, ваздухоплова које користе одређени авио-превозиоци друге стране уговорнице, осим ако се то не захтева из царинских, техничких, оперативних разлога или разлога који се односе на очување животне средине, сходно јединственим условима, прописаним чланом 15. Конвенције.

3. Ниједна страна уговорница неће наметнути одређеним авио-превозиоцима друге стране уговорнице било који захтев који се односи на капацитет, фреквенцију или саобраћај, који би био у супротности са циљем овог споразума.

4. Ниједна страна уговорница неће захтевати од авио-превозилаца друге стране уговорнице да им, у циљу одобравања, доставе на увид редове летења, програме ванредних чартер летова, или оперативне планове, осим ако се то не захтева на равноправним основама ради примене јединствених услова предвиђених ставом 2. овог члана, или ако то није посебно одобрено у Анексу овог споразума. Ако једна страна уговорница захтева доставу података у информативне сврхе, онда она своди на минимум административне захтеве и процедуре којима се оптерећују посредници и авио-превозиоци друге стране уговорнице приликом достављања података.

Члан 12.

Одређивање цена

1. Свака страна уговорница дозвољава да цене за обављање ваздушног саобраћаја утврди сваки одређени авио-превозилац, на основу комерцијалних услова на тржишту. Интервенције страна уговорница се ограничавају на:

- а) спречавање неоправдано дискриминаторских цена или поступака;
- б) заштиту потрошача од цена које су неоправдано високе или рестриктивне због злоупотребе доминантног положаја; и
- в) заштиту авио-превозилаца од цена које су вештачки ниске због непосредне или посредне субвенције или подршке владе.

2. Стране уговорнице неће захтевати од одређених авио-превозилаца да на увид достављају цене за обављање међународног ваздушног саобраћаја између територија страна уговорница. Без обзира на напред наведено, одређени авио-превозиоци страна уговорница омогућавају, на захтев, органима надлежним за ваздушни саобраћај страна уговорница директан приступ информацијама о ранијим, важећим и предложеним ценама, на начин и у форми која је прихватљива за наведене надлежне органе.

3. Ниједна страна уговорница неће једнострано предузимати мере ради спречавања увођења или даље примене цене коју предлаже за наплату или наплаћује (i) авио-превозилац једне или друге стране уговорнице за обављање међународног ваздушног саобраћаја између територија страна уговорница, или (ii) авио-превозилац једне стране уговорнице за обављање међународног ваздушног саобраћаја између територије друге стране уговорнице и неке друге државе, укључујући у оба случаја и превоз на међулинијској или унутар-линијској основи. Ако једна или друга страна уговорница сматра да је било која цена у супротности са ставом 1. овог члана, она захтева консултације и обавештава другу страну уговорницу о разлозима свог незадовољства, што је пре могуће. Консултације се одржавају најкасније 30 дана од датума пријема захтева и стране уговорнице сарађују приликом прибављања информација које су потребне за правично решење проблема. Ако стране уговорнице постигну споразум поводом цене за коју је достављено обавештење о неслагању, свака страна уговорница се труди да спроведе тај споразум. Без таквог заједничког споразума, цена ступа на снагу или остаје на снази.

Члан 13.

Консултације

Свака страна уговорница може, у свако доба, да захтева консултације у вези са овим споразумом. Такве консултације отпочињу што је пре могуће, а најкасније 60 дана од датума када друга страна уговорница прими захтев, осим ако није другачије договорено.

Члан 14.

Измене и допуне

1. Овај споразум може бити измењен и допуњен писаним договором страна уговорница.

2. Измене и допуне ступају на снагу датумом последње ноте у оквиру размене дипломатских нота између страна уговорница којим се потврђује да су завршене све унутрашње процедуре неопходне за ступање на снагу измена и допуна.

3. У случају да на снагу ступи општи мултилатерални споразум о ваздушном саобраћају, коме су приступиле обе стране уговорнице, стране уговорнице се међусобно консултују како би утврдиле да ли је и у ком обиму потребно мењати овај споразум како би био усклађен са одредбама таквог мултилатералног споразума.

Члан 15.

Решавање спорова

1. Сваки спор који проистекне из овог споразума, осим оних који могу да проистекну из става 3, члана 12, а који није решен приликом првих званичних консултација, стране уговорнице могу да упуте на одлучивање неком лицу или телу. Ако се стране уговорнице не договоре тако, спор се, на захтев једне или друге стране уговорнице, предаје на арбитражу, у складу са процедурама изнетим у даљем тексту.

2. Арбитражу спроводи Арбитражни суд од три арбитра, који се бирају на следећи начин:

а) у року од 30 дана по добијању захтева за арбитражу, свака страна уговорница именује једног арбитра. Током периода од 60 дана након

именовања два арбитра, они споразумно именују трећег арбитра, који има функцију председника Арбитражног суда;

б) ако једна или друга страна уговорница не именује арбитра, или ако трећи арбитар не буде одређен у складу са одредбама подстава а) овог става, једна или друга страна уговорница може да захтева од председника Савета Међународне организације цивилног ваздухопловства да одреди потребног арбитра или арбитра у року од 30 дана. Ако је председник Савета држављанин државе једне од страна уговорница, арбитра одређује потпредседник Савета са највишим звањем који се не може дисквалификовати по том основу.

3. Осим ако није другачије договорено, Арбитражни суд одређује границе своје надлежности према овом споразуму и утврђује своја правила поступка. Арбитражни суд може, по формирању, да предложи привремене олакшавајуће мере пре доношења коначне одлуке. По упутству Арбитражног суда, или на захтев једне или друге стране уговорнице, 15 дана по конституисању Арбитражног суда одржава се разговор на коме се тачно утврђују питања која захтевају арбитражу и процедуре које ће се примењивати.

4. Осим ако није другачије договорено, или наложено од стране Арбитражног суда, свака страна уговорница доставља поднесак у року од 45 дана од конституисања Арбитражног суда. Одговори морају бити достављени 60 дана након тога. Арбитражни суд може да закаже саслушање на захтев једне или друге стране уговорнице, или на сопствену иницијативу, у року од 15 дана од датума предвиђеног за достављање одговора.

5. Арбитражни суд ће настојати да донесе писану одлуку у року од 30 дана након саслушања, или ако нема саслушања, после достављања оба одговора. Важећом се сматра одлука већине судија.

6. Стране уговорнице могу да поднесу захтеве за тумачење одлуке у року од 15 дана од доношења исте, а свако тумачење се доставља у року од 15 дана након подношења захтева.

7. Свака страна уговорница, у обиму који одговара законима њене државе, проглашава правоснажном сваку одлуку или пресуду Арбитражног суда.

8. Трошкове Арбитражног суда, укључујући и хонораре и трошкове арбитра, подједнако деле стране уговорнице. Сви трошкови председника Савета Међународне организације цивилног ваздухопловства, који су проистекли у вези са процедурама из става 2б) овог члана, сматрају се делом трошкова Арбитражног суда.

Члан 16.

Отказивање Споразума

Једна или друга страна уговорница може, у свако доба, да достави писано обавештење другој страни уговорници о својој одлуци да откаже овај споразум. Обавештење се истовремено доставља Међународној организацији цивилног ваздухопловства. Споразум престаје да важи у поноћ (на месту пријема обавештења друге стране уговорнице) пре истека прве године од датума пријема обавештења од стране друге стране уговорнице, осим ако стране уговорнице споразумно не повуку обавештење пре истека тог периода.

Члан 17.

Регистрација код Међународне организације цивилног ваздухопловства
(International Civil Aviation Organization-ICAO)

Овај споразум и све измене истог региструју се код Међународне организације цивилног ваздухопловства.

Члан 18.**Ступање на снагу**

Овај споразум и Анекси Споразума ступају на снагу датумом пријема последње ноте у оквиру размене дипломатских нота између страна уговорница, којима се потврђује да су завршене све унутрашње процедуре неопходне за ступање на снагу овог споразума.

Ступањем овог споразума на снагу, у односима између Републике Србије и Сједињених Америчких Држава престају да важе Споразум о ваздушном саобраћају између Владе Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Владе Сједињених Америчких Држава, потписан 15. децембра 1977. године у Вашингтону, са изменама и допунама и Споразум о ванредном ваздушном саобраћају између Владе Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Владе Сједињених Америчких Држава, потписан 27. септембра 1973. године, са изменама и допунама.

У ПОТВРДУ ЧЕГА су доле потписани, прописно овлашћени од стране односних Влада, потписали овај споразум.

САЧИЊЕНО у Београду, овог 29. дана маја 2015. године, у два оригинална примерка на српском и енглеском језику, при чему оба текста имају подједнаку важност.

ЗА ВЛАДУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Проф. др Зорана
Михајловић
Потпредседник Владе
и министар
грађевинарства,
саобраћаја
и инфраструктуре

ЗА ВЛАДУ СЈЕДИЊЕНИХ
АМЕРИЧКИХ ДРЖАВА

Мајкл. Д. Кирби
Амбасадор

АНЕКС I

Редован ваздушни саобраћај

Одељак 1.

Линије

Авио-превозиоци сваке стране уговорнице, одређени сходно овом Анексу, у складу са одредбама свог одређења, имају право да обављају редован међународни ваздушни саобраћај између места на следећим линијама:

А) Линије за авио-превозиоца или авио-превозиоце које је одредила Влада Сједињених Америчких Држава:

1. Из места пре Сједињених Америчких Држава, преко Сједињених Америчких Држава и места између до једног или више места у Републици Србији и места даље.
2. За целокупни робни саобраћај, између Републике Србије и било ког или било којих места.

Б) Линије за авио-превозиоца или авио-превозиоце које је одредила Влада Републике Србије:

1. Из места пре Републике Србије, преко Републике Србије и места између до једног или више места у Сједињеним Америчким Државама и места даље.
2. За целокупни робни саобраћај, између Сједињених Америчких Држава и било ког или било којих места.

Одељак 2.

Флексибилност при обављању саобраћаја

Сваки одређени авио-превозилац може, на свим или појединим летовима, према свом избору, да:

1. обавља летове у једном или оба смера;
2. комбинује различите бројеве лета током лета једног ваздухоплова на линији;
3. опслужује места пре, места између и места даље и места на територијама страна уговорница на линијама, у свим комбинацијама, и по било каквом редоследу;
4. изостави слетања у било које место или места;
5. пребаци саобраћај са било ког од својих ваздухоплова на свој други ваздухоплов у било ком месту на линијама; и
6. опслужује места даље од било ког места на својој територији уз замену или без замене ваздухоплова или броја лета и може да рекламира ту врсту саобраћаја у јавности као саобраћај за даља одредишта;

без ограничења у усмеравању или географских ограничења и без губљења било ког права да обавља саобраћај који је иначе дозвољен овим споразумом; под условом да се, са изузетком целокупног робног саобраћаја, саобраћајем опслужује место на територији стране уговорнице која одређује авио-превозиоца.

Одељак 3.

Промена типа ваздухоплова

На било ком делу или деловима горенаведених линија, сваки одређени авио-превозилац може да обавља међународни ваздушни саобраћај без ограничења која се односе на промену типа или броја ваздухоплова који се користи, у било ком месту на линији; под условом да, са изузетком целокупног робног саобраћаја, приликом одласка ваздухоплова саобраћај даље од тог места представља наставак саобраћаја са територије стране уговорнице која је одредила авио-превозиоца и да приликом долета ваздухоплова, саобраћај на територију стране уговорнице која је одредила превозиоца у ваздушном саобраћају представља наставак саобраћаја који је отпочео даље од тог места.

АНЕКС II

Ванредни чартер ваздушни саобраћај

Одељак 1.

А) Авио-превозиоци сваке стране уговорнице, који су одређени сходно овом анексу, у складу са одредбама обавештења о одређивању, имају право да обављају међународни путнички ванредни чартер превоз (и ручног пртљага путника) и/или ванредни чартер превоз робе (укључујући, али неограничавајући се само на шпедитере, раздвајање и комбинацију ванредног чартер превоза путника и робе):

1. између било ког или било којих места на територији стране уговорнице која је одредила авио-превозиоца и било ког места или било којих места на територији друге стране уговорнице; и
2. између било ког места или било којих места на територији друге стране уговорнице и било ког места или било којих места у трећој држави или трећим државама, под условом да, осим за чартер превоз робе, такав саобраћај представља наставак саобраћаја, са или без замене ваздухоплова, укључујући и саобраћај према држави домаћину ради локалног превоза између државе домаћина и територије друге стране уговорнице.

Б) Приликом обављања саобраћаја обухваћеног овим анексом, авио-превозиоци сваке стране уговорнице, који су одређени сходно овом анексу, такође имају право да: (1) слећу у места која се налазе на територији или ван територије једне или друге стране уговорнице; (2) обављају транзитни саобраћај преко територије друге стране уговорнице; (3) приликом обављања саобраћаја једним истим ваздухопловом, комбинују саобраћај који отпочиње на територији једне стране уговорнице, саобраћај који отпочиње на територији друге стране уговорнице и саобраћај који отпочиње у трећим државама; и (4) обављају међународни ваздушни саобраћај без било каквих ограничења која се односе на промену типа и броја ваздухоплова који се користе, у било ком месту на линији; под условом да, осим за робни чартер саобраћај, приликом одласка ваздухоплова саобраћај даље од тог места представља наставак саобраћаја са територије стране уговорнице која је одредила авио-превозиоца и да приликом долета ваздухоплова, саобраћај на територију стране уговорнице која је одредила авио-превозиоца представља наставак саобраћаја који је отпочео даље од тог места.

В) Свака страна уговорница позитивно разматра захтеве поднете од стране авио-превозилаца друге стране уговорнице за обављање саобраћаја који није обухваћен овим анексом, на бази учтивости и реципроцитета.

Одељак 2.

А. Сваком авио-превозиоцу кога је одредила једна или друга страна уговорница за обављање међународног чартер саобраћаја који започиње на територији једне или друге стране уговорнице, било да се ради о једносмерном или кружном путовању, остављена је могућност да се придржава било домаћих закона, прописа и правила о чартер саобраћају, или правила друге стране уговорнице. Ако једна страна уговорница примењује различита правила, прописе, услове или ограничења према једном или више својих авио-превозилаца, или према авио-превозиоцима других држава, сваки одређени авио-превозилац подлеже најмање рестриктивним критеријумима.

Б. Међутим, ниједна одредба садржана у горенаведеном Одељку не ограничава права једне или друге стране уговорнице којима се захтева од авио-превозилаца, које је једна или друга страна уговорница одредила сходно овом анексу, да се придржавају захтева који се односе на заштиту новчаних средстава путника и права путника на отказивање лета и повраћај средстава.

Одељак 3.

Осим у погледу правила која се односе на заштиту потрошача и која су наведена у претходном одељку овог анекса, ниједна страна уговорница не захтева од авио-превозиоца кога је одредила друга страна уговорница сходно овом анексу да, у циљу обављања једносмерног или кружног саобраћаја са територије те друге стране уговорнице или територије треће државе, подноси било шта друго осим изјаве да ће се придржавати важећих закона, прописа и правила наведених у одељку 2. овог анекса или изјаве о изузећу од закона, прописа или правила које дају одговарајући органи надлежни за ваздушни саобраћај.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ПОТВРЂИВАЊЕ МЕЂУНАРОДНОГ УГОВОРА

Уставни основ за потврђивање међународног уговора садржан је у члану 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, по којем Народна скупштина потврђује међународне уговоре кад је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ПОТВРЂИВАЊЕ МЕЂУНАРОДНОГ УГОВОРА

Споразум о ваздушном саобраћају између Владе Републике Србије и Владе Сједињених Америчких Држава потписали су, 29. маја 2015. године, у име Владе Републике Србије потпредседник Владе и министар грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре проф. др Зорана Михајловић и у име Владе Сједињених Америчких Држава Мајкл Д. Кирби, амбасадор Сједињених Америчких Држава у Републици Србији.

Потврђивање Споразума о ваздушном саобраћају између Владе Републике Србије и Владе Сједињених Америчких Држава представљаће дугорочни правни основ за даље унапређење односа између две државе, с обзиром на чињеницу да је у питању модеран споразум, усклађен са савременим тенденцијама у међународном цивилном ваздухопловству, којим се у целини уређују односи у области ваздушног саобраћаја између Републике Србије и Сједињених Америчких Држава и промовишу и испуњавају високи међународни ваздухопловни стандарди.

Такође, овај споразум отвара шире могућности и представља чврст темељ дугорочне успешне сарадње, како за авио-превозиоце и друге ваздухопловне субјекте држава страна уговорница, тако и за друге субјекте у укупним привредним кретањима између Републике Србије и Сједињених Америчких Држава.

III. СТВАРАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА ИЗВРШАВАЊЕМ МЕЂУНАРОДНОГ УГОВОРА

Извршавањем овог споразума не стварају се финансијске обавезе за Републику Србију.

IV. ПРОЦЕНА ИЗНОСА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно издвајање средстава из буџета Републике Србије.